

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการดำเนินคดีไม่ว่าจะเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญาก็ตาม จะต้องมีการนำพยานหลักฐานมาสืบเพื่อสนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวแก้ของตน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ศาลควรจะได้รับทราบข้อเท็จจริงจากพยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์มาด้วยตนเอง เพราะข้อเท็จจริงดังกล่าวศาลจะต้องนำมาปรับกับข้อกฎหมายเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดคดีต่อไป

การรับฟังพยาน เป็นเรื่องของการพิจารณาและพิสูจน์หลักฐานในลักษณะของปัญหาข้อเท็จจริง (facts) ซึ่งมักเป็นเรื่องที่จะต้องวินิจฉัยว่ามีการกระทำเช่นนั้นเกิดขึ้นจริงหรือไม่ พฤติการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้นจริงหรือไม่¹ แต่ละประเทศต่างก็มีกฎเกณฑ์ในการรับฟังพยานหลักฐานแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับความเคร่งครัดและพื้นฐานที่มาแห่งระบบกฎหมายนั้น ๆ เป็นสำคัญ ประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบจารีตประเพณี (Common law system) รูปแบบของการพิจารณามักจะเป็นแบบกล่าวหา (Accusatorial system) เช่น ประเทศอังกฤษ แนวความคิดของระบบนี้ถือว่าการดำเนินคดีในศาลเป็นเรื่องของการต่อสู้ระหว่างคู่ความ จึงจำเป็นที่ศาลจะต้องวางตนเป็นกลาง และสร้างหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อคอยควบคุมวิธีการต่อสู้ให้เกิดการโต้เปรียบเสียเปรียบกัน และนอกจากนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีอาญา การพิจารณาปัญหาข้อเท็จจริงถือว่าเป็นหน้าที่ของลูกขุนซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เชี่ยวชาญในค่านกฎหมาย และอาจจะไม่สามารถแยกแยะได้ว่าข้อเท็จจริงใดสมควรที่จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ จึงจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐาน โดยเฉพาะหลักจำกัดพยานบอกเล่า (Rule against Hearsay) ซึ่งถือว่าพยานหลักฐานที่คู่ความนำมาสืบนั้นต้องเป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์นั้น ๆ มาด้วยตนเองโดยตรง (Direct Evidence) ในกรณีที่พยานบุคคลหรือถ้าเป็นพยาน

¹ ดูรายละเอียด "ปัญหาข้อเท็จจริง" ในธานินทร์ กรัยวิเชียร, คำอธิบายกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์), 2521, 1 : 89 - 99.

เอกสารก็จะต้องมีผู้จัดทำเอกสารมาเบิกความประกอบถึงข้อเท็จจริงที่ปรากฏในเอกสารด้วย จึงจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ เพราะระบบนี้ถือว่าพยานบุคคลที่ได้รับทราบข้อเท็จจริงมาจากการบอกเล่าหรือข้อความที่ปรากฏในพยานเอกสารต่าง ๆ นั้น หากนำมาพิสูจน์ข้อเท็จจริง ศาลย่อมอยู่ในความหมายของพยานบอกเล่าและต้องห้ามแต่การรับฟังเป็นพยานหลักฐานทั้งสิ้น เว้นแต่กรณีจะเข้าข้อยกเว้นที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ส่วนประเทศที่ใช้กฎหมายในระบบประมวล (Codified Law system) รูปแบบของการพิจารณาคดีมักเป็นแบบไต่สวน (Inquisitorial system) เช่นประเทศฝรั่งเศส และประเทศเยอรมัน แนวความคิดของระบบนี้ได้รับอิทธิพลจากศาสนาโรมันคาทอลิก ซึ่งถือว่าในวงการศาสนานั้นเมื่อผู้มีอำนาจปกครองไต่ทราบว่าบุคคลผู้เป็นสมาชิกในสมาคมของตนกระทำการอันมิชอบ ผู้ปกครองต้องชวนช่วยกันหาความจริง ศาลในระบบนี้จึงถือว่าเป็นตัวแทนของรัฐซึ่งมีหน้าที่จะต้องค้นหาความจริงจากพยานหลักฐานต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางเพื่อมุ่งประสงค์ที่จะได้ข้อเท็จจริงเป็นสำคัญ จึงไม่จำเป็นจะต้องมีหลักเกณฑ์ต่าง ๆ จำกัดการรับฟังพยานหลักฐานของศาล แต่อย่างไรก็ตาม การพิจารณาคดีทั้งสองระบบแม้จะมีหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการรับฟังพยานหลักฐานแตกต่างกันก็ตาม แต่ละวิธีต่างก็มุ่งประสงค์ที่จะค้นหาข้อเท็จจริงตามที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดและทางปฏิบัติของศาลในประเทศนั้น ๆ เป็นประการสำคัญ

สำหรับกฎหมายวิธีพิจารณาความของไทยในปัจจุบัน หลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับฟังพยานโดยทั่วไปกำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ เช่น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 87 บัญญัติว่า ห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานใด เว้นแต่พยานหลักฐานนั้นเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงที่คู่ความฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในคดีจะต้องนำสืบและคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานหลักฐานได้แสดงความจำนงที่จะอ้างอิงพยานหลักฐานนั้นตามมาตรา 88 และ 90 แล้ว หรือในเรื่องการรับฟังพยานหลักฐาน ในคดีแพ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 104 ให้ศาลมีอำนาจเต็มที่ในอันที่จะวินิจฉัยว่าพยานหลักฐานใดเกี่ยวกับประเด็นหรือไม่ เช่นเดียวกันในคดีอาญาก็มีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 226 บัญญัติให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานที่น่าจะพิสูจน์ว่า จำเลยมีผิดหรือบริสุทธิ์ได้ส่วนพยานหลักฐานใดจะรับฟังได้หรือไม่นั้นกฎหมายมิได้กำหนดไว้

วิทยานิพนธ์นี้เป็นเรื่องการรับฟังพยานบอกเล่าของศาลไทย (The Admission of Hearsay Evidence in Thai Courts) ซึ่งมีปัญหาว่าปัจจุบันกฎหมายไทยมีหลักจำกัดพยานบอกเล่าหรือไม่ หรือศาลจะรับฟังพยานบอกเล่าได้หรือไม่ ในกรณีใดและรับฟังได้แค่ไหน เนื่องจากแต่เดิมกฎหมายลักษณะพยานของไทยเคยมีกฎเกณฑ์ห้ามรับฟังพยานบอกเล่าไว้อย่างแจ่มชัด¹ ดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติลักษณะพยาน ร.ศ. 113 หมวดที่ 9 ข้อ 16 ว่า "อนึ่งคู่ความทั้งสองอ้างพยาน พยานให้การว่ามีได้เห็นแก่จักษ มิได้ยื่นแก่โสศ เป็นแต่ผู้มีคดีมาบอกเล่าจึงรู้ ทานว่าทพยานก็ดี อุดรพยานก็ดี อุดรพยานก็ดี ทานมีฟังให้ฟังเอาพยานนั้นเลย" แต่เมื่อมีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 4 บัญญัติว่า "ให้ยกเลิกบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายนี้" ทำให้เกิดปัญหาว่า กฎเกณฑ์ในการรับฟังพยานบอกเล่านี้ยังคงมีอยู่หรือไม่ เนื่องจากมาตรา 95 (2) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ยอมรับฟังพยานบุคคลใดเว้นแต่บุคคลนั้น . . . (2) เป็นผู้ที่ได้เห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความเกี่ยวในเรื่องที่จะให้การเป็นพยานนั้นมาด้วยตนเองโดยตรง . . ." ส่วนในคดีอาญา มาตรา 226 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา บัญญัติว่า "พยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือพยานบุคคล ซึ่งน่าจะพิสูจน์ได้ว่าจำเลยมีผิดหรือบริสุทธิ์ ให้อ้างเป็นพยานหลักฐานได้ . . ." การที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา บัญญัติไว้ในลักษณะดังกล่าว ทำให้นักกฎหมายไทยมีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะความคิดเห็นของศาล ทำให้หลักเกณฑ์การรับฟังพยานบอกเล่าเกิดความสับสนและเป็นปัญหามาโดยตลอด เนื่องจากพยานบอกเล่าจะรับฟังได้หรือไม่เป็นปัญหาในเรื่องการรับฟังพยานหลักฐานซึ่ง โดยทฤษฎีแล้วศาลจะต้องวินิจฉัยปัญหานี้เสียก่อนที่จะเริ่มมีการสืบพยานว่าศาลจะอนุญาตให้คู่ความนำพยานขึ้นไต่เข้าสู่สืบไต่บ้าง ทั้งนี้โดยพิจารณาตามบทบัญญัติ

¹ กฎหมายตรา 3 ดวง ประมวลกฎหมายรัชกาลที่ 1 ฉบับหลวงตรา 3 ดวง
จุลศักราช 1166

ของกฎหมาย¹ การชี้ขาดว่าพยานหลักฐานใดศาลจะรับฟังหรือไม่นั้น ศาลอาจชี้ขาดได้
2 วิธี คือ

1. ศาลชี้ขาดในขณะที่มีการเสนอพยานหลักฐานนั้นต่อศาลในระหว่างที่มีการพิจารณา
2. ศาลชี้ขาดเมื่อมีคำพิพากษา

การที่ศาลชี้ขาดตาม ข้อ 1 นั้นคู่ความยังม่มีโอกาสที่จะแก้ไขหรือหาพยานหลักฐานอื่นมาสืบเพิ่มเติมได้ แต่ในทางปฏิบัติแล้วเนื่องจากศาลเป็นผู้วินิจฉัยทั้งปัญหาการรับฟังพยานหลักฐานและปัญหาการชั่งน้ำหนัก ศาลจึงเปิดโอกาสให้คู่ความนำพยานหลักฐานเข้าสืบได้อย่างเต็มที่ตามที่อ้างอิงมาในบัญชีระบุพยาน แม้พยานบางชิ้นจะเป็นพยานบอกเล่าก็ตามและทำการวินิจฉัยชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งหมดพร้อมกันไปทีเดียวซึ่งแตกต่างจากหลักเกณฑ์ของประเทศที่ใช้ระบบลูกขุน เพราะผู้พิพากษาจะต้องวินิจฉัยก่อนว่า พยานหลักฐานใดจะเข้าสู่สำนวนคดีได้หรือไม่ ถ้าพยานหลักฐานนั้นมีกฎหมายห้ามไว้ ศาลจะไม่รับฟังพยานหลักฐานนั้นเลย เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับของไทยแล้ว อย่างไรก็ตามปัญหาที่เกิดขึ้นมีโดยอยู่ที่ว่าศาลควรจะรับฟังพยานบอกเล่าเป็นพยานหลักฐานหรือไม่ แต่อยู่ที่ว่ากฎหมายไทยมีหลักเกณฑ์ห้ามรับฟังพยานบอกเล่าเป็นพยานหลักฐานหรือไม่ เพราะจะได้ยึดถือเป็นเกณฑ์เดียวกันคือพยานบอกเล่าจะไม่เข้ามาสู่สำนวนคดีของศาล เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น มิใช่ว่าศาลอาจจะรับฟังพยานบอกเล่าได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลเป็นกรณี ๆ ไป เพราะปัญหาการรับฟังพยานหลักฐานกับการใช้ดุลพินิจพิจารณาว่าพยานหลักฐานใดน่าเชื่อถือหรือไม่เป็นคนละขั้นตอนทางปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้จึงทำให้หลักเกณฑ์การรับฟังพยานบอกเล่าไม่แน่นอน เนื่องจากกฎหมายบัญญัติไว้ไม่ชัดเจนประการหนึ่งและเนื่องจากอำนาจในการใช้ดุลพินิจของศาลกว้างขวางและแตกต่างกันอีกประการหนึ่ง ผลเสียที่เกิดขึ้นก็คือทำให้ขอบเขตการยุติธรรมของศาลไทยไม่ได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านการดำเนินคดีในศาลและในด้านของความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐาน โดยเฉพาะการรับฟังพยานบอกเล่า เพราะหากศาลจะยอมรับฟังพยาน

¹ เข็มชัย ชุตินวงศ์, คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน, (กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่บริษัท ประชูปริวรรค์ จำกัด, 2527), หน้า 111.

บอกเล่าเรื่องที่เดี๋ยวก็น่าจะทำได้ เพราะยังมีข้อโต้แย้งอยู่ว่าห้ามศาลรับฟังพยานบุคคลที่มี
 ใ้รู้เห็นเหตุการณ์มาด้วยตนเองโดยตรง หรือถ้าจะถือว่าพยานบอกเล่ารับฟังเป็นพยาน
 หลักฐานไม่ได้ก็หาใช่ว่าพยานบอกเล่าทุกกรณีไม่ควรแก่การรับฟัง เป็นพยานหลักฐานเลย
 เพราะพยานบอกเล่าบางกรณียังมีความน่าเชื่อถือยิ่งกว่าพยานที่มาเบิกความโดยตรงต่อศาล
 อีก เช่น การที่พยานชี้ตัวจำเลยในชั้นสอบสวนแม้จะเป็นพยานบอกเล่าแต่ก็กระทำขึ้นใน
 เวลาใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมากกว่าการชี้ตัวจำเลยในชั้นศาล ยิ่งถ้าพยานในชั้นศาล
 ไม่ใช่ตัวผู้เสียหายเองก็ยิ่งเป็นที่น่าสงสัย ดังนั้นในกรณีที่พยานบอกเล่ามีความน่าเชื่อถือควร
 แก่การรับฟัง ศาลจะอาศัยเหตุผลใดรับฟังพยานบอกเล่าดังกล่าว เพราะไม่มีกฎหมายบัญญัติ
 ไว้ละเอียดอีกเช่นกัน จึงมีผู้วิพากษ์วิจารณ์อยู่เสมอว่ากฎหมายลักษณะพยานของไทยไม่ชัด
 แจ่ม¹ การอ้างพยานหลักฐานใด อ้างได้หรือไม่ เพียงใด รวมตลอดถึงการพิจารณา
 ชั่งน้ำหนักพยานว่า ควรเชื่อฟังลงโทษจำเลยได้หรือไม่นั้น กฎหมายบัญญัติไว้ไม่กว้างขวาง
 พอที่จะครอบคลุมถึงหลักเกณฑ์ทุกประการทำให้ผู้ที่ศึกษาหรือจะต้องอาศัยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ
 การสืบพยาน ไม่อาจใช้บทกฎหมายอย่างสมบูรณ์ตามที่ควร² โดยเฉพาะศาลจะต้องหา
 ทางแก้ไขโดยอาศัยแนวความคิดและหลักเกณฑ์ของศาลอังกฤษบ้าง โดยดุลพินิจของศาลเอง
 บ้าง วิทยานิพนธ์นี้ผู้เขียนจะได้ทำการวิเคราะห์ในส่วนที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการรับฟังพยาน
 บอกเล่าโดยพิจารณาจากแนวคำพิพากษาฎีกาของศาลเป็นสำคัญโดยเปรียบเทียบความคิดเห็น
 ในทางตำราและหลักเกณฑ์ของต่างประเทศเท่าที่พอจะเปรียบเทียบได้ ส่วนในแง่ของความ
 หมายของพยานบอกเล่า นั้น เป็นเรื่องกว้างขวางเกินกว่าที่จะวิเคราะห์ว่าอะไรเป็นพยาน
 บอกเล่าหรือไม่ Professor Wigmore ซึ่งเป็นปรมาจารย์ทางกฎหมายของสหรัฐอเมริกา
 ได้เคยกล่าวว่า แม้จะต้องเขียนอีกกว่า 1,000 หน้ากระดาษก็ไม่อาจที่จะรวบรวมความซับซ้อน

¹ ธาณินทร์ กรัยวิเชียร, ศาลกับพยานบุคคล, (กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่หน้าอักษร
 การพิมพ์ 2521), หน้า 7.

² พระยานิติศาสตร์ไพศาล, ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
 วิริยะการพิมพ์ 2502), หน้า 251.

ของพยานบอกเล่าได้¹ การวิเคราะห์ที่ผู้เขียนจะพิจารณาพยานบอกเล่าในแต่ละกรณีรวมทั้งพยานหลักฐานที่อยู่ในข่ายความหมายของพยานบอกเล่าตามกฎหมายไทยว่า ศาลมีความเห็นในการรับฟังพยานบอกเล่านี้ได้อย่างไร เหตุผลในการที่ศาลยอมรับฟังและความน่าเชื่อถือหรือน้ำหนักของพยานบอกเล่าในแต่ละกรณี ทั้งนี้เพื่อเป็นการชี้ให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการรับฟังพยานบอกเล่าของศาลไทย ซึ่งคงพอที่จะเป็นประโยชน์กับผู้สนใจใฝ่หาบ้าง

1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย

ดังที่ได้อธิบายไว้ในหัวข้อ 1.1 แล้วว่า วิชยานิพนธ์นี้จะทำการวิเคราะห์เฉพาะในส่วนที่เป็นปัญหาในการรับฟังพยานบอกเล่า อันเป็นผลจากการที่กฎหมายวิธีพิจารณาความของไทยกำหนดไว้ไม่ชัดเจนประการหนึ่ง และจากแนวความคิดเห็นที่ต่างกันของผู้พิพากษาหรือศาลอีกประการหนึ่ง ทำให้เกิดความไม่แน่นอนในหลักเกณฑ์การรับฟังพยานบอกเล่า

กล่าวโดยย่อ วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัยที่ผู้เขียนต้องการ คือ

1.2.1 เพื่อทำการวิเคราะห์ความเห็นของศาลเกี่ยวกับหลักห้ามรับฟังพยานบอกเล่าว่า ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความของไทยมีหลักนี้อยู่หรือไม่

1.2.2 เพื่อต้องการทราบว่า ศาลยอมรับฟังพยานบอกเล่าชนิดใดบ้าง

1.2.3 เพื่อต้องการทราบเหตุผล และแนวความคิดเห็นอื่น ๆ ของศาลเกี่ยวกับพยานบอกเล่าต่าง ๆ

1.2.4 เพื่อพิจารณาความแตกต่างของพยานบอกเล่าในคดีแพ่งและคดีอาญาว่ามีน้ำหนักต่างกันหรือไม่

1.2.5 เพื่อพิจารณาปัญหาบางประการเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่อาจถือว่าเป็นพยานบอกเล่า

¹

Mc Cormick, Handbook of the Law of Evidence. 2d ed.

(St. Paul Minnesota : West Publishing Co., 1972), p. 751.

ซึ่งจะได้ทำการเปรียบเทียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ของต่างประเทศเท่าที่เป็นปัญหาซึ่งเกิดขึ้นในการรับฟังพยานบอกเล่าของศาลไทย โดยเปรียบเทียบกับของประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา และฝรั่งเศส เท่าที่จะเกี่ยวข้องและมีหลักเกณฑ์อยู่

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการในการวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ผู้เขียนอาศัยการอ้างอิงจากคำพิพากษาศาลฎีกา คำราฎหมาย วารสาร และเอกสารอื่น ๆ (Document Research)

1.4 สาระและจุดมุ่งหมายของแต่ละบท

สาระและประโยชน์ที่จะได้รับจากวิทยานิพนธ์นี้โดยพิจารณาจากโครงเรื่องซึ่งแบ่งออกเป็น 5 บท คือ

บทที่ 1 เป็นเรื่องบทนำ กล่าวถึงขอบเขตในการทำวิจัยของวิทยานิพนธ์เพื่อให้ทราบหลักการและความเป็นมาอย่างย่อ ๆ ในจุดที่จะทำการเขียนปัญหา

บทที่ 2 เป็นเรื่องของความหมายของพยานบอกเล่า ลักษณะของพยานบอกเล่า ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับกฎหมายลักษณะพยานในส่วนที่เกี่ยวกับการห้ามรับฟังพยานบอกเล่า ประโยชน์ของบทนี้เพื่อเป็นการชี้ให้เห็นความหมายของคำว่า "พยานบอกเล่า" อย่างกว้าง ๆ ตามความคิดเห็นของนักกฎหมายต่างประเทศเปรียบเทียบกับของไทยและลักษณะของพยานหลักฐานที่จัดให้เป็นพยานบอกเล่า

บทที่ 3 เป็นเรื่องเกี่ยวกับหลักห้ามรับฟังพยานบอกเล่า และข้อยกเว้นที่ยอมให้รับฟังพยานบอกเล่าของอังกฤษซึ่งเป็นแม่แบบของหลักเกณฑ์ และหลักเกณฑ์การรับฟังพยานบอกเล่าของศาลสหรัฐอเมริกา เหตุผลในการรับฟังซึ่งจะได้กล่าวไว้พอสมควรแก่การที่จะนำมาเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์และข้อยกเว้นของพยานบอกเล่าของศาลไทย

บทที่ 4 เป็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการรับฟังพยานบอกเล่าของศาลไทย เช่น หลักเกณฑ์ของข้อจำกัดพยานบอกเล่า ทศนคติของนักกฎหมายที่มีต่อพยานบอกเล่า ข้อยกเว้นที่ยอมให้รับฟังพยานบอกเล่า เหตุผลและน้ำหนักของพยานบอกเล่าซึ่งผู้เขียนจะได้วิเคราะห์จากแนวคำพิพากษาศาลฎีกาเป็นหลักโดยเปรียบเทียบความเห็นของศาลและความเห็นในตำรากฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และข้อยกเว้นของพยานบอกเล่าก่อนที่จะมีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ พ.ศ. 2478 จนถึงความเห็นของศาลและแนวโน้มนับปัจจุบันที่มีต่อข้อจำกัดพยานบอกเล่า

บทที่ 5 บทสรุปและเสนอแนะ สรุปปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผลเสียหาย ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ และเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในการรับฟังพยานบอกเล่าของศาลไทย

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย